

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

November 2022

Rigsrevisionens notat om

**tilrettelæggelsen af en
større undersøgelse af
tilsynet med udledning
af spildevand**

Tilrettelæggelsen af en større undersøgelse af tilsynet med udledning af spildevand

1. november 2022

RN 709/22

I. Indledning

1. Statsrevisorerne anmodede på deres møde den 19. september 2022 om en undersøgelse af tilsynet med udledning af spildevand, jf. rigsrevisorlovens § 8, stk. 1. Dette notat beskriver, hvordan en eventuel større undersøgelse kan tilrettelægges.

Undersøgelsen kan gennemføres, så Rigsrevisionen kan afgive en beretning til Statsrevisorerne i efteråret 2023.

II. Baggrund

2. Statsrevisorerne begrundet deres anmodning med, at det er vigtigt at få belyst, om spildevandsselskaberne lever op til lovens krav med hensyn til korrekt rapportering og betaling af afgifter til statskassen for udledning af spildevand.

3. Det følger af miljøbeskyttelsesloven, at der ikke må udledes spildevand til fx vandløb, søer eller havet uden en tilladelse fra kommunen eller Miljøministeriet. Tilladelserne indeholder grænser for, hvor meget spildevand der må udledes, og hvor meget forurening spildevandet må indeholde ved udledning. Det er ligeledes kommunerne og Miljøministeriet, som skal føre tilsyn med udlederne af spildevand.

4. Det fremgår af Miljøstyrelsens spildevandsvejledning, at spildevand er alt vand, der afledes fra bl.a. beboelse, virksomheder og andre arealer som veje. Spildevand opdeles i 3 typer: spildevand fra husholdninger, regnvand fra arealer og forurenede vand fra virksomheder.

Efter bestemmelserne i spildevandsafgiftsloven skal der betales en afgift til statskassen af spildevand, der udledes til søer, vandløb eller havet. Endvidere betales der afgift af spildevand, der siver ned eller udledes på marker o.l. Ejere af spildevandsanlæg, skal betale afgift og lade sig registrere hos Skatteforvaltningen. Spildevandsudledere skal bl.a. føre et regnskab over den udledte mængde spildevand, der kan danne grundlag for opgørelse af og kontrol med det opkrævede afgiftsbeløb.

5. Statsrevisorerne har anmodet Rigsrevisionen om at undersøge:

- 1) Om Miljøministeriet og Skatteministeriet har en tilfredsstillende forvaltning af og tilsyn med udledningen af spildevand i Danmark.
- 2) Om Miljøministeriet og Skatteministeriet fører et tilfredsstillende tilsyn med, at indberetninger om udledt spildevand er korrekte, både indberetninger om overløbssteder og om afgiftspligtige udledninger.
- 3) Om spildevandsafgiftsloven og miljøbeskyttelsesloven håndhæves tilfredsstillende af Miljøministeriet og Skatteministeriet. Fx kan Skatteforvaltningen uden retskendelse foretage eftersyn af spildevandsanlæg mv. og efterse virksomhedernes forretningsbøger, øvrige regnskabsmateriale mv.
- 4) Om Miljøministeriet og Skatteministeriet har vurderet risikoen for, at de registrerede spildevandsudledere indberetter forkerte mængder spildevand.
- 5) I hvilken udstrækning Miljøstyrelsen og Skattestyrelsen har udnyttet kontrolmuligheder og sanktioneret eventuelle overtrædelser.

III. Tilrettelæggelsen af undersøgelsen

6. Vi forventer at kunne besvare Statsrevisorernes spørgsmål. Statsrevisorernes første spørgsmål vil udgøre formålet med undersøgelsen. Vi vil besvare dette spørgsmål ved at besvare Statsrevisorernes spørgsmål 2-5.

Vi har været i dialog med Miljøministeriet og Skatteministeriet om Statsrevisorernes anmodning. Ministerierne har oplyst, at de ikke samarbejder om tilsyn og kontrol med udledning af spildevand. Vi forventer derfor at tilrettelægge undersøgelsen, så den består af 2 dele, som besvarer Statsrevisorernes øvrige spørgsmål, opdelt efter Miljøministeriet og Skatteministeriets ansvar og opgaver.

Miljøministeriets forvaltning af og tilsyn med udledning af spildevand

7. Forvaltning af og tilsyn med udledning af spildevand er delt mellem Miljøministeriet og kommunerne. Miljøministeriet er ifølge miljøbeskyttelsesloven ansvarlig for at give tilladelser til udledninger af spildevand til ca. 400 virksomheder samt føre tilsyn med virksomhederne. De 400 virksomheder fremgår af bilagene til godkendelsesbekendtgørelsen. Miljøministeriet er ifølge miljøbeskyttelsesloven også ansvarlig for at føre tilsyn med alle spildevandsforsyningsselskabernes udledninger af spildevand. I denne undersøgelse ser vi ikke på kommunernes forvaltning og tilsyn, fordi Rigsrevisionen på dette område ikke har mandat til revision af kommunerne.

8. I *første del* af undersøgelsen vil vi se på Miljøministeriets forvaltning af og tilsyn med udledning af spildevand.

For det første vil vi undersøge Miljøstyrelsens tilsyn med indberetninger om udledt spildevand, herunder om styrelsen har vurderet risikoen for, at spildevandsudledere indberetter forkerte mængder spildevand.

For det andet vil vi undersøge, om Miljøstyrelsen håndhæver miljøbeskyttelsesloven ved at udnytte kontrol- og sanktionsmulighederne. Det fremgår af miljøbeskyttelsesloven, at Miljøstyrelsen bl.a. skal føre tilsyn med, at påbud og forbud efterleves, og at vilkår fastsat i spildevandsudledningstilladelser overholdes. Miljøministeriet oplyser, at en bødestraf forudsætter en politianmeldelse, fordi Miljøstyrelsen ikke har hjemmel til at udstede administrative bøder. Det fremgår af miljøbeskyttelsesloven, at virksomheder og spildevandsforsyningsselskaber kan straffes med bøde, hvis de ikke straks underretter tilsynsmyndigheden i tilfælde af væsentlig forurening. Virksomheder og spildevandsforsyningsselskaber kan ligeledes straffes med bøde, hvis de ikke fremsender oplysninger, som Miljøstyrelsen har anmodet om at få tilsendt.

Skatteministeriets forvaltning af og kontrol med spildevandsafgift

9. Spildevandsforsyningsselskaber og virksomheder skal betale en afgift af det spildevand, som de udleder. Skatteministeriet har ifølge spildevandsafgiftsloven ansvaret for at opkræve spildevandsafgifter og udføre afgiftskontrol for at sikre sig, at virksomhederne betaler den korrekte afgift.

10. I *anden del* af undersøgelsen vil vi se på Skatteministeriets forvaltning af og kontrol med spildevandsafgift.

For det første vil vi undersøge Skattestyrelsens kontrol med indberetninger om udledt spildevand, og om styrelsen har vurderet risikoen for, at spildevandsudledere indberetter forkerte mængder spildevand.

For det andet vil vi undersøge Skattestyrelsens håndhævelse af spildevandsafgiftsloven ved at undersøge, om styrelsen har udnyttet sine kontrol- og sanktionsmuligheder. Skattestyrelsen kan i forbindelse med sin afgiftskontrol udføre eftersyn af spildevandsudledende virksomheders anlæg samt af virksomhedernes forretningsbøger og regnskabsmateriale. Hvis virksomhederne forsætligt eller groft uagtsomt giver Skatteministeriet forkerte eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, kan virksomhederne straffes med bøde.

11. Rigsrevisionen skal for god ordens skyld understrege, at der undervejs vil kunne ske ændringer i forhold til det skitserede oplæg.

Birgitte Hansen